

במה טומניין

שיש בו גחלים. ואם יטמין בו, חיישין שמא יחתה בגחלים בשבת⁽⁴⁾, ויתחייב משום מעיר⁽⁵⁾.

המשנה הראשונה של פרק זה עוסקת בדין הטמנה מבעוד יום, שלא נאסרה אז ההטמנה אלא בדבר המוסף הבל.

במה טומניין מבעוד يوم, ובמה אין טומניין?

אין טומניין: לא בגפת [פסולת זיתים לאחר שנחסטו בבית הבד], ולא בזבל, ולא במלת, ולא בסיד, ולא בחול — בכלל אלו אין טומניין, בין כשם לחיים ובין כשם יבשין, מפני שהם מוסיפים הבל.

וכן אין טומניין, לא בתבן, ולא בזgin

ושני דיןיהם נאמרו באיסור הטמנה.

א. איסור הטמנה משח시כה, לאחר כניסה השבת. שאו אסור להטמין בין בדבר המוסף הבל [חום], ובין בדבר שאינו מוסיף הבל.

وطעם האיסור הזה הוא משום דחיישין שמא ימצא את הקדרה צוננת, ויבוא להרתויה בשבת.

ב. איסור הטמנה בערב שבת, מבעוד יום, שאו אסור להטמין רק בדבר המוסף הבל. אבל בדבר שאינו מוסיף הבל מותר להטמין עד הלילה.

وطעם האיסור הזה, משום שהחששו חכמים שם נתיר לו להטמין בדבר המוסף הבל יש לחוש שמא יבוא להטמין גם ברمز

אף דבר שנתבשל כל צרכו. ודלא כרבינו ירוחם שנסתפק בדעת רבינו تم בזה. וכתיב דלא פירש רבינו تم לאיסור, אלא בנתבשל כמאכל בן דרוסאי. בית יוסף סימן רנז.

3. ולא אסרו הטמנה, אלא כשמטמין ומדבק סכיב הקדרה, דומיא דרמץ. אבל אם יש אויר בין דפנות הדבר שמטמינים בו לבין הקדרה, לא חשיב הטמנה. אלא דינו כשהיה בעלמא. תוספות.

ומטעם זה התירו לעשות חפירה גדולה ולחמה היטב, ולהטמין בה הקדרה. וכן להטמין בתנור. לפי שאין דפנות התנור והחפירה נוגעות בקדירה.

הריטב"א כתוב עוד טעם להחיד בזה. שלא גוזו בדבר המוסף הבל, אלא כשהוא מטלטל, דומיא דרמץ.

הمرדי כתוב עוד בטעמא דמילתא, דלא גוזו אלא בדבר המוסף הבל מלחמת עצמו, ולא בדבר שהוא מלחמת דבר אחר. לפי שהוא

הולך ומתקරר.

4. ולא חשיב גזירה לגזירה, משום דroxא כשיגוזר בית דין גזירה בזמן מסויים, ולאחר כך ישוב ויגוזר גזירה לאוთה גזירה, חשיב כגזירה לגזירה, ואין עושין כן. אבל אם יהיה שתי הגזירות בשעה אחת, הרשות בידיים. והוא מה שאמרו "כולחו חדא גזירה היא". כי מי שగוזר גזירה זו, ראה שלא תתקיים גזירה זו אלא אם כן גזירה אחרת תחזק אותה. פירוש המשניות להרמב"ם.

5. כן היא גירסת רשיי לעיל לד א. אבל הר"ח והרי"ף שם גרטוי איפכא. וכן כתוב הרמב"ם בפרק ד מזומנים הלכה ב, וזה לשונו: מן הדין היה, שטומניין בדבר המוסף הבל מבעוד يوم, וישאר התבשיל טמון בשבת. שהרי משайн על האש בשבת. אבל אסרו חכמים להטמין בדבר המוסף הבל מבעוד يوم, גזירה שמא תרתיה הקדרה בשבת, ויצטרך לגלוותה עד שתנוח